

„MUNKAHELYI EGÉSZSÉG ÉS BIZTONSÁG ERŐSÍTÉSE A BÁNYÁSZAT, KŐFEJTÉS ÁGAZATBAN” GINOP-5.3.4-16-2016 PROJEKT

1. Hírlevél

2017. október

Munkavédelmi projekt a bányászat és kőfejtés ágazatban –elkészült az on-line pszichoszociális eszköz!

A „Munkahelyi egészség és biztonság erősítése a bányászat, kőfejtés ágazatban” GINOP projekt keretében tervezett első „termék”, a pszichoszociális kockázatok kezelését szolgáló on-line módszer és eszköz elkészült.

A GINOP-5.3.4-16-2016-00009 projekt keretében elkészült az ágazatspecifikus on-line munkavédelmi eszköz. Ez „Kockázatértékelés a bányászatban, különös tekintettel a pszichoszociális kockázatokra” elnevezésű, önkitöltős és önértékelő eszköz.

Az eszköznek az elkészítését a projekten belül az indokolta, hogy „a pszichés megterhelések egyre jelentősebb arányt képviselnek a munkabalesetek okai között, továbbá pszichoszociális eredetű hiányzások is egyre gyakrabban fordulnak elő. A nemzetközi kutatások adatai alapján a betegség miatt kieső és elveszített munkanapok mintegy 50-60%-ának háttérében a pszichoszociális kóroki tényezők és annak negatív egészségi következményei állnak (forrás: EU-OSHA).”¹

Az eszköz elkészítésénél figyelembevett jogszabályok:

Az 1993. évi XCIII. törvény 87. § 1/H szerint a pszichoszociális kockázat nem más, mint „a munkavállalót a munkahelyén érő azon hatások (konfliktusok, munkaszervezés, munkarend, foglalkoztatási jogviszony bizonytalansága stb.) összessége, amelyek befolyásolják az e hatásokra adott válaszütemét, illetőleg ezzel összefüggésben stressz, munkabaleset, lelki eredetű szervi (pszichoszomatikus) megbetegedés következhet be.”

A 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet szerint pszichoszociális kóroki tényezők az olyan tartós szociális

¹ Lásd: Felhívás A munkahelyi egészség és biztonság fejlesztése GINOP-5.3.4-16, p.5.

rizikó-szituációk (pl. szociális izoláció, konfliktus munkatárssal vagy vezetővel), illetve kényszerű életmódváltozási esemény és élmény (migráció, kényszerű tárgyvesztés stb.), amelyek úgynevezett rizikódiszpozíció (pl. A-típusú magatartásminta) fennállása esetén pszichés vagy pszichoszomatikus megbetegedéshez, balesethez, társadalmi beilleszkedési zavarhoz vezethetnek (1\$/h).

A 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 6. számú melléklete szerint a pszichoszociális kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók 1. A gazdálkodó szervezet hierarchizáltságából, belső kapcsolatrendszeréből adódó konfliktusszituációk érintettjei. 2. Családtól távol, országon belül vagy kívül tartósan munkát végzők, a túlmunka esetenkénti igényével, rendszertelen étkezési, komfortot nélkülöző pihenési lehetőséggel. 3. Hajléktalan munkavállalók 4. Külföldről áttelepült munkavállalók, az áttelepülést követő első 2 évben. 5. Állami gondozásból kikerült, munkába állt személyek, a munkába állást követő 3 évben.

A kérdőív elkészítésénél figyelembe vettük a bányában megvalósuló munkavégzéssel járó speciális problémákat. Az on-line eszköz nem csupán egy egyszerű kérdőív, hanem a veszélyek és problémák beazonosítását követően (amit a dolgozónak saját magának kell elvégeznie), a munkavédelmi képviselő/szakértő feladata ezek okának feltárása, ugyancsak a kérdőív segítségével. Ennek megtörténével pedig sor kerülhet egyfajta akcióterv létrehozására, amelyben célszerű, hogy valamennyi szociális partner (beleértve a munkáltatót) is részt vegyen.

Az on-line eszköz logikai felépítése:

1. Megfigyelés (veszélyek beazonosítása) a munkavállaló részéről	2. A beazonosított problémák okának vizsgálata a munkavédelmi képviselő/szakértő részéről	3. Akcióterv - szociális partnerek részéről
--	---	---

Az egyes kérdéscsoportok által felölelt témák:

Munkafeladathoz, a munkavégzés körülményeihez kapcsolódó (pszichoszociális) tényezők Fizikai, mentális, érzelmi megterhelés Munkahellyel (munkakörrel) kapcsolatos bizonytalanság Egyéni motiváció és a vállalati kultúra közötti inkonzisztencia
Munkahelyi hierarchiában elfoglalt helyhez kapcsolódó tényezők Hatáskör (kontroll) bizonytalansága A vezetés minősége - vezető és beosztott közötti konfliktusok
Horizontális - munkatársak közötti - kapcsolatok a munkahelyen Bányában végzett munka alapfeltételei a munkatársak közötti kooperáció, bizalom, támogatás - ezek hiánya, munkahelyi közösség diszfunkciói
Munkakörnyezethez kapcsolódó tényezők A munkavégzés fizikai körülményei
Munka-magánélet egyensúly problémái Családi élet és munkavégzés összehangolásának konfliktusai Egzisztenciális problémák Egészségi állapot

**Az érdeklődők az on-line eszközt elérhetik a projekt alhonlapjáról, saját belépési kód kérését és elnyerését követően:
<https://felmeres.ginop.banyasz.hu/kitolt>**